

Posudek na bakalářskou práci

- školitelský posudek
 oponentský posudek

Jméno posuzovatele: doc. Ing. Vlastimil Hart,
Ph.D.

Datum:
26.8.2021

Autor:
MARIE PODHŮRSKÁ

Název práce:
Šelmy a kopytníci ve středoevropské krajině

- Práce je literární rešerší ve smyslu zveřejněných požadavků (pravidel).
 Práce obsahuje navíc i vlastní výsledky.

Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza...)

Cíle práce byly stanoveny:

(i) stručný přehled vstupních informací o reakcích jednotlivých druhů na současné změny krajiny a faktorech, které je mohou ovlivňovat (potravní a stanovištní nároky apod.) a (ii) stručně charakterizovat výzkumné možnosti praktického studia těchto otázek. Práci doplňují o (iii) stručný přehled vlastních výsledků orientačního sledování na území CHKO Brdy v letech 2019-2020.

Struktura (členění) práce:

Práce je členěna nestandardním způsobem, viz komentáře v připomínkové části posudku

Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány?
Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů?

Literární zdroje, použité v práci, jsou až na drobné výjimky správně citovány. Literární rešerše je v práci umístěna v různých kapitolách, bez uvedení důvodu. Pro vlastní práci studentky a pro budoucí využití a případné rozšíření na DP je spíše slabšího charakteru.

Pokud práce obsahuje (nadstandardně) i vlastní výsledky, jsou tyto výsledky adekvátním způsobem získány, zhodnoceny a diskutovány?

Práce sice obsahuje vlastní výsledky, ale nejsou nadstandardní a jsou umístěny velmi nešťastně v části diskuse společně s metodikou a rešerší.

Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň):

Jazyková úroveň zpracování textů je slabší díky mnoha překlepům a nesrozumitelným formulacím. Celkově formální úroveň zpracování práce je na nízké úrovni.

Splnění cílů práce a celkové hodnocení:

Cíle práce jsou naplněny pouze částečně. Práci studentky Marie Podhůrské hodnotím jako velmi slabou a doporučoval bych studentce, v případě že bude pokračovat v navazujícím studiu, aby příště dodržela formální náležitosti zpracování závěrečné práce a aby dbala na vyšší úroveň zpracování od technické stránky, přes odbornou až po grafickou.

Otázky a připomínky oponenta:

Předložená bakalářská práce se zabývá velmi zajímavým tématem a soudě dle stanovených cílů práce se mělo jednat o obecnější typ závěrečné práce, která měla studentce poskytnout základ pro další studium. Bohužel ale studentka práci nezpracovala tak, aby jí poskytla dobrý základ pro jakékoliv pokračování výzkumu, a navíc z formálního hlediska je práce slabší úrovně, viz komentáře níže:

V obsahu nejsou uvedeny čísla stran, na kterých se jednotlivé kapitoly a podkapitoly nachází, což by pomohlo rychlejšímu zorientování se v práci. V dnešní době je navíc běžné, aby obsah byl tvořen hypertextovými odkazy, které jednoduše čtenáře přenesou ke kapitole, která jej zajímá. Možná se ale tyto odkazy ztratily při převodu z Wordu do PDF.

Doporučuji nepoužívat výraz „*expansní druhy*“, ale spíše více zažitý termín „*expanzivní druhy*“. Viz kapitola Úvod.

Nerozumím větě v Úvodu „*vedle nich se u nás objevují i expansní druhy dříve u nás chybějící - např. šakal **nehledě rozmach nepůvodních prvků jako psík mývalovitý**...*“. Krom toho, že věta nedává smysl, mi není jasné, jak je to myšleno s nepůvodními prvky savců?

Pro bakalářskou práci byly vybrány základní druhy zvěře jako je jelen, srnec, sika, jelenec, prase, kamzík, los, muflon, zajíc, králík a některé šelmy (strana 2 – Materiál a metodika). Pokud by se mělo jednat o základní druhy zvěře, tak by zde neměl chybět daněk skvrnitý, jehož početnost je dnes na našem území podobná jako jelena evropského, nachází se na téměř celém území ČR a jeho stavy velmi rychle rostou. Navíc druhy jako jelenec, kamzík, los a králík jsou druhy vzácné, nebo pouze lokálně rozšířené, tedy se nedá mluvit o základních druzích. Nerozumím tomu, proč jsou zde tyto druhy vůbec vyjmenovány, když s nimi dále studentka prakticky nepracuje. Studentka použila jarní kmenové stavy (JKS) zvěře a z těchto údajů počítala rámcové populační hustoty vydělením průměrnou celkovou plochou dokumentovaných honiteb. To není příliš vhodná metoda pro jakékoliv další studium vybraných druhů, které nejsou rozšířeny ve všech honitbách a jedná se o druhy s pouze lokálními populacemi! Navíc, používat JKS pro jakékoliv výpočty není vůbec vhodné. Bohužel v tomto myslivecká statistika nepracuje s pravdivými údaji (což je bohužel všeobecně známo), proto by bylo mnohem vhodnější počítat s množstvím ulovených kusů, které by studentka jednoduše dohledala tam, kde našla JKS (pokud tedy použije správný odkaz bez překlepu „www.uhol.cz“, který v práci má).

V kapitole Přehled velkých šelem a kopytníků střední Evropy, která má být pravděpodobně rešerší, se objevují vlastní konstatování a kapitola je doplněna vlastními grafy (tedy pokud nejsou grafy převzaty a není u nich pouze uveden zdroj). Toto pojetí je velmi nestandardní, ale může být způsobeno jinými univerzitními pravidly pro závěrečné práce. V každém případě, pokud je kapitola „Přehled velkých šelem a kopytníků“ zamýšlena jako literární rešerše, tak by v ní neměly být uvedeny grafy bez citací a neměl by zde být prostor pro vlastní

konstatování a doplňování základních informací o jednotlivých druzích, bez uvedení citací.

Na straně 4, na konci kapitoly o biologii srnce jsou věty: „*Současně však mohou obecně bránit růstu semenáčkům, a tedy zpomalovat či úplně pozastavit sukcesi lesa, to je ovšem závislé na druhovém složení rostlin. Zároveň tedy mohou bránit šíření některých invazních druhů dřevin, či toto šíření naopak umožnit.*“ Jednak tyto věty nejsou ocitované a jsou asi konstatováním autorky, což by v takovýchto tvrzeních nemělo být přípustné a jednak poslední věta nedává smysl. Jedině že by bylo konstatování opřeno o vlastní zjištění, nebo parafrázi nějakého literárního zdroje s uvedením o jaké druhy se může jednat.

Autorka na straně 5 uvádí: „*Oproti ostatním státům střední Evropy je početnost jelena v České republice stále relativně nízká*“ nikde ale není napsáno, které státy má autorka na mysli a co je to relativně nízká početnost není také nikde vysvětleno. Je to opět nejspíše názor autorky, který není ničím podložen a do rešerše nepatří! Vyšší počty ulovené zvěře mají například na Slovensku a v Rakousku, ale Německo a Polsko mají úlovky nižší (dle hlášených odlovů přepočtených na 1000ha honebních ploch, což je jeden z mála údajů, které můžeme brát jako relevantní). Bohužel zde není uvedena citace, tak není možné zdroj tvrzení dohledat.

U kapitoly o losovi na straně 6 je konstatováno „*Skutečná densita je tedy nejasná, ovšem je pravděpodobné že pokles density je reálný.*“ Tvrdit pouze z JKS, že pokles density je reálný, není možné. K tomuto tvrzení nemá autorka žádná data a nemůže se opřít ani o žádný literární zdroj, protože v kapitole a ani v celé práci není žádný vhodný citován. Jedná se tedy opět o tvrzení autorky, které do literární rešerše nepatří.

Další hodnocení kapitoly Přehled velkých šelem a kopytníků střední Evropy není potřeba, stejné chyby se stále opakují a tato kapitola, pokud má být zdrojem pro další využití v závěrečné práci, nebo pro návazné studium, je nevyhovující a objevují se v ní fatální chyby a nedostatky. Například na straně 14 o potravní biologii vlka je napsáno: „*V místech, kde se nevyskytuje los či jelen bude hlavním zdrojem například Sus scrofa*“. Toto tvrzení v citované literatuře (Zlatanová et al., 2014) autorka ale najít nemohla. Jedná se o nepochopení citovaného textu. Publikace Zlatanová et al., 2014 cituje jiné dva autory, kteří pouze vyjmenovávají 8 druhů velkých savců, kteří tvoří hlavní kořist vlků v Evropě, ale rozhodně tam není napsáno nic o tom, že kde není los a jelen, bude hlavním zdrojem potravy například prase divoké!

V kapitole Diskuse autorka uvádí že „*Zřetelná akcelerace těchto trendů patrná od 90.let minulého století, velmi pravděpodobně souvisí se změnami vlastnické struktury pozemků a diversifikací jejich využívání, rozšiřováním mozaiky ekotonů, ruderálních a hospodářsky nevyužívaných lesních stanovišť.*“ Kde vzala autorka podklady pro toto tvrzení? Z čeho vychází? Toto konstatování nemá opět opřené o žádný literární zdroj, nebo vlastní výzkum!

Na straně 24, kde má být diskuse, se najednou objevuje obrázek, který má být v předchozí kapitole. Navíc není nijak okomentován, proč se nachází právě na tomto místě diskuse, když všechny ostatní podobné grafy k ostatním druhům zvěře, jsou v předchozí kapitole.

První podkapitola diskuse je pouze jakýsi pokus o shrnutí výsledků a vlastní konstatování, bez jakékoliv snahy o diskusi s jinými autory.

Druhá podkapitola diskuse je složena z metodiky vlastního výzkumu, slabé rešerše a výsledků. Diskuse se v této části diskuse ale nenachází. Toto je velmi nestandardní!

Obrázek 38 na straně 27 má být ilustračním obrázkem mláděte srnce obecného, ale mládě srnce se na tomto obrázku rozhodně nenachází!!

Třetí část diskuse je hezká rešerše, ale ne diskuse!

Závěr práce je fádní, nic konkrétně neuzavírá a neshrnuje. Cílům práce odpovídá pouze částečně.

Omlouvám se za obsáhlý posudek a nedodržení požadované stručnější formy posudku. Byl bych rád, aby studentka vnímala mou kritiku a doporučení jako možnost se poučit a příští práci zpracovat na lepší úrovni.

Návrh hodnocení školitele nebo oponenta

výborně velmi dobře dobře nevyhověl(a)

Podpis školitele/opponenta:

Instrukce pro vyplnění:

- Prosíme oponenty i školitele o co nejstručnější a nejvýstižnější komentáře k jednotlivým bodům (dodržujte zhruba rozsah), tučně vyznačené rubriky jsou povinnou součástí posudku.
- Při posuzování je nutno zohlednit požadavky stanovené pro vypracování bakalářských prací – viz <https://www.natur.cuni.cz/biologie/studium/2018-pravidla.pdf>
- Posudek, prosím, nahrajte ve formátu pdf do SIS k dané bakalářské práci nebo (v případě externích oponentů) zašlete v elektronické podobě na e-mail: zuzana.starostova@natur.cuni.cz. Vytisknutý a podepsaný posudek také zašlete na adresu: **Zuzana Starostová, katedra zoologie PřFUK, Viničná 7, 128 44 Praha 2** nebo **doručte do místnosti 241** či na **sekretariát katedry zoologie**. Podepsaný vytisknutý posudek je nutnou součástí protokolu o obhajobě bakalářské práce a musí být k dispozici nejpozději v den obhajoby.